

ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับทักษะของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

Relationship Between School Administrators' Competencies with Teachers'
Skill under Surin Primary Educational Service Area Office 3

ทรงวุฒิ อยู่คง¹, สุชิน ม่วงมี² และ วิราภรณ์ สุริยะสุขประเสริฐ³

Songwut Ukong¹, Suchin Muangmee², and Wiraporn Suriyasukprasert³

บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏกาญจน์

¹Graduate School, Rajapark Institute, Thailand

E-mail: songwutukong@gmail.com

Received February 18, 2025; Revised April 9, 2025; Accepted June 6, 2025

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาทักษะของครู 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับทักษะของครู 4) เพื่อศึกษาปัจจัยสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อทักษะของครู การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบ ใช้ข้อมูลเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ข้อ 1 สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการพัฒนาวิชาชีพ ข้อ 2 ทักษะของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ทักษะจิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการศึกษา และจิตวิทยาให้คำปรึกษาในการวิเคราะห์และพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ข้อ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม กับทักษะของครู โดยรวมพบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ข้อ 4 ผลการวิเคราะห์สมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อทักษะของครู พบว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุด รองลงมา คือ ด้านหลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ รองลงมา คือ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาวิชาชีพ โดยตัวแปรพยากรณ์ดังกล่าว สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับทักษะของครู ได้ร้อยละ 67.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สร้าง

สมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบ $Y = 1.85 + 0.22X_7 + 0.13X_4 + 0.13X_6 + 0.11X_1$ และ สร้างสมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนมาตรฐาน $Z = 0.33Z_7 + 0.20Z_4 + 0.21Z_6 + 0.16Z_1$

คำสำคัญ: สมรรถนะ; สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา; ทักษะของครู

Abstract

The objectives of this study were: (1) to examine the competencies of school administrators; (2) to investigate teacher skills; (3) to explore the relationship between administrator competencies and teacher skills; and (4) to identify the competency factors of school administrators that influence teacher skills. This quantitative research employed a five-point Likert scale questionnaire, yielding a reliability coefficient of 0.98. The data were analyzed using percentage, mean, and standard deviations.

The findings revealed that: (1) The overall competencies of school administrators were at a high level, with the highest mean in the area of professional development. (2) Teacher skills were also rated at a high level, with the highest mean in developmental psychology, educational psychology, and counseling psychology, particularly in analyzing and developing students according to their potential. (3) The correlation analysis showed a moderately strong positive relationship between administrator competencies and teacher skills, statistically significant at the 0.01 level. (4) Predictive analysis indicated that ethics and professional morality were the strongest predictors of teacher skills, followed by curriculum, instruction, and assessment; educational quality assurance; and professional development. These variables collectively accounted for 67.50% of the variance, with statistical significance at the 0.05 level. The predictive equations were:

– Raw score form: $Y = 1.85 + 0.22X_7 + 0.13X_4 + 0.13X_6 + 0.11X_1$

– Standard score form: $Z = 0.33Z_7 + 0.20Z_4 + 0.21Z_6 + 0.16Z_1$

Keywords: competency; school administrator competency; teacher skills

บทนำ

สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาและทักษะของครูเป็นสิ่งสำคัญแห่งความสำเร็จประการหนึ่งในการปฏิรูปการศึกษาเพราะเป็นผู้นำในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติรวมทั้งการบริหารงานตามภารกิจครอบคลุมทั้งด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ดังนั้นกระบวนการคัดเลือกผู้อำนวยการสถานศึกษาจึงมีความสำคัญที่จะทำให้ได้มาซึ่งผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ความเหมาะสม ทั้งด้านคุณวุฒิ วัยวุฒิ มีประสบการณ์การบริหารสถานศึกษา และมีภาวะผู้นำสูงเข้ามาสู่ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการ

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุ และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีสมรรถนะทางการบริหารดังต่อไปนี้ 1. ด้านการพัฒนาวิชาชีพ 2. ด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการ 3. ด้านการบริหารสถานศึกษา 4. ด้านหลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 5. ด้านกิจการและกิจกรรมนักเรียน 6. ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และ 7. ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ

การเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ครูต้องเปลี่ยนบทบาทเป็นโค้ช เนื่องจากในปัจจุบันความรู้มีอยู่มาก ขึ้นอยู่กับครูจะจัดการอย่างไร เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ให้ได้มากที่สุด ผลวิจัยแนะนำว่าให้สอนเฉพาะที่สำคัญ ที่ผู้เรียนสามารถนำ ความรู้นั้นไปบูรณาการ และต่อยอดได้ ส่วนความรู้ที่ไม่ได้สอน ผู้เรียนจะเรียนรู้ได้เอง โดยสิ่งสำคัญในการเรียนการสอนในทศวรรษที่ 21 คือ ต้องเปลี่ยนวิธีการของการศึกษา เปลี่ยนเป้าหมายจากการให้ความรู้ ไปสู่การให้ทักษะ เปลี่ยนจากครูเป็นหลัก เป็นผู้เรียนเป็นหลัก (Chalarak, 2015) ดังนั้นครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องมีทักษะที่จำเป็น คณะกรรมการครูสภา จึงได้กำหนดทักษะสำหรับครู ไว้ 6 ด้าน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 เห็นความสำคัญของสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาและทักษะของครู เนื่องจากที่ผ่านมาคะแนนผลการประเมินคุณภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2565 มีผลการประเมินดังนี้ 1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) เปรียบเทียบกับคะแนนระดับประเทศ พบว่า ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ สาระการเรียนรู้ภาษาไทย และระดับต่ำกว่าระดับประเทศ จำนวน 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และเมื่อเปรียบเทียบกับระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มีจำนวน 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สูงกว่าระดับ สพฐ. ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ส่วนกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ต่ำกว่าระดับ สพฐ. ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) (Surin Primary Educational Service Area Office 3, 2022) และ 2. ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในปีการศึกษา 2565 คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O – NET) ในระดับเขตพื้นที่การศึกษา เปรียบเทียบกับระดับประเทศ และระดับ สพฐ.พบว่า ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ และระดับ สพฐ. ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (Surin Primary Educational Service Area Office 3, 2022) จึงได้มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการผู้อำนวยการสถานศึกษาที่บรรจุและแต่งตั้งใหม่ ประจำปีงบประมาณ 2566 เมื่อวันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2566 เพื่อศึกษาคู่มือการประเมินสัมฤทธิ์ผลการปฏิบัติงานในหน้าที่ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในระยะเวลา 1 ปีและบันทึกข้อตกลง เพื่อประกอบการ

ประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สายผู้บริหารสถานศึกษา (Surin Primary Educational Service Area Office 3, 2022) ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษากับทักษะของครู ว่ามีสภาพ และความสัมพันธ์เป็นอย่างไร จึงได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับทักษะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา
2. เพื่อศึกษาทักษะของครู
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับทักษะของครู
4. เพื่อศึกษาปัจจัยสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อทักษะของครู

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับทักษะของครู และรวบรวมแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับทักษะของครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้าและรวบรวมหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีประเด็นสำคัญของผลการสืบค้นดังนี้

1. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา 1.1 แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ 1.2 ความหมายของสมรรถนะ 1.3 ความสำคัญของสมรรถนะ 1.4 การประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 1.5 สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา

2. ทักษะของครู 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาครู 2.2 ทักษะของครู

3. การจัดการศึกษาของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 4.1 งานวิจัยภายในประเทศ 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Laochai (2019) ได้แบ่งสมรรถนะออกเป็น 5 กลุ่ม ประกอบด้วย สมรรถนะด้านการใฝ่สัมฤทธิ์ ในหน้าที่งาน สมรรถนะด้านสัมพันธภาพ สมรรถนะด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล สมรรถนะ ด้านการจัดการ และสมรรถนะด้านความเป็นผู้นำ ดังนี้

1. สมรรถนะด้านการใฝ่สัมฤทธิ์ในหน้าที่งาน (Task Achievement Competencies) สมรรถนะด้านนี้เป็นสมรรถนะที่จะทำให้บุคคลสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย 1) การมุ่งในผลลัพธ์ (Results Orientation) 2) การจัดการผลการปฏิบัติงาน (Managing Performance) 3) อิทธิพล (Influence) 4) ความคิดริเริ่ม (Initiative) 5) ประสิทธิภาพในการผลิต (Production Efficiency) 6) ความยืดหยุ่น (Flexibility) 7) นวัตกรรม (Innovation) 8) ความสนใจ

ในคุณภาพ (Concern For Quality) 9) การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง(Continuous Improvement) และ 10) ความเชี่ยวชาญทางเทคนิค (Technical Expertise)

2. สมรรถนะด้านสัมพันธภาพ (Relationship Competencies) สมรรถนะประเภทนี้สัมพันธ์กับลักษณะนิสัยและคุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพ และปฏิสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับผู้อื่น ได้แก่ 1) การทำงานเป็นทีม (Teamwork) 2) การมุ่งในการบริการ (Service Orientation) 3) การตระหนักรู้ด้านปฏิสัมพันธ์ส่วนบุคคล (Interpersonal Awareness) 4) ความเข้าใจในความเป็นไปขององค์การ (Organizational Savvy) 5) การสร้างสัมพันธภาพ (Relationship Building) 6) การแก้ปัญหาความขัดแย้ง (Conflict Resolution) 7) ความตั้งใจในการติดต่อสื่อสาร (Attention To Communication) และ 8) ความรู้สึกไวต่อวัฒนธรรม (Cross – Cultural Sensitivity)

3. สมรรถนะด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล (Personal Attribute Competencies) สมรรถนะที่อยู่ภายในตัวบุคคลสามารถสะท้อนออกมาในรูปของคุณลักษณะส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์กับความเชื่อ ความรู้สึก และส่งผลต่อการทำงาน การรับรู้เอกลักษณ์ของตนเอง ประกอบด้วย 1) ความซื่อสัตย์และความจริง (Integrity And Truth) 2) การพัฒนาตนเอง (Self – Development) 3) ความสามารถในการตัดสินใจ (Decisiveness) 4) คุณภาพในการตัดสินใจ (Decision Quality) 5) การจัดการความเครียด (Stress Management) 6) การคิดวิเคราะห์ (Analytical Thinking) และ 7) ความคิดรวบยอด (Conceptual Thinking)

4. สมรรถนะด้านการจัดการ (Managerial Competencies) เป็นสมรรถนะที่จะเป็นตัวตัดสินว่าใครจะสามารถเป็นผู้จัดการที่ดีเยี่ยมได้ ความสามารถนี้ประกอบด้วยหน้าที่การทำงาน หลักที่สำคัญคือการจัดการโครงการ การนิเทศพนักงาน และการพัฒนาพนักงาน สมรรถนะนี้ประกอบด้วย 1) การสร้างทีมการทำงาน (Building Teamwork) 2) การจูงใจผู้อื่น (Motivating Others) 3) การสร้างพลังจูงใจแก่ผู้อื่น (Empowering Others) และ 4) การพัฒนาผู้อื่น (Developing Others)

5. สมรรถนะด้านความเป็นผู้นำ (Leadership Competencies) เป็นสมรรถนะ สำคัญเฉพาะที่ช่วยให้บุคคลนำผู้อื่นไปในทิศทางเดียวกับวัตถุประสงค์ วิสัยทัศน์และภารกิจหลักประกอบด้วย 1) ภาวะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ (Visionary Leadership) 2) การคิดเชิงกลยุทธ์ (Strategic Thinking) 3) การให้ความสนใจในการประกอบการ (Entrepreneurial Orientation) 4) การจัดการการเปลี่ยนแปลง (Change Management) 5) การสร้างความผูกพันต่อองค์การ (Building Organizational Commitment) 6) การสร้างจุดรวม (Establishing Focus) และ 7) วัตถุประสงค์หลักการ และค่านิยม (Purpose, Principle, And Values)

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะข้างต้นสรุปได้ว่า ผู้บริหารควรมีสมรรถนะด้านความรู้ มีทักษะในด้านต่างๆ มีเจตคติ ค่านิยม และความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตน ใฝ่สัมฤทธิ์ในหน้าที่งาน มีความสามารถด้านการจัดการ และความเป็นผู้นำ

Sarapad and Mahasinpaisan (2025) ระบุว่า ทักษะครูในศตวรรษที่ 21 คือความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยครูควรมีทักษะในการวางแผนการสอน การใช้เทคโนโลยี และการประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ

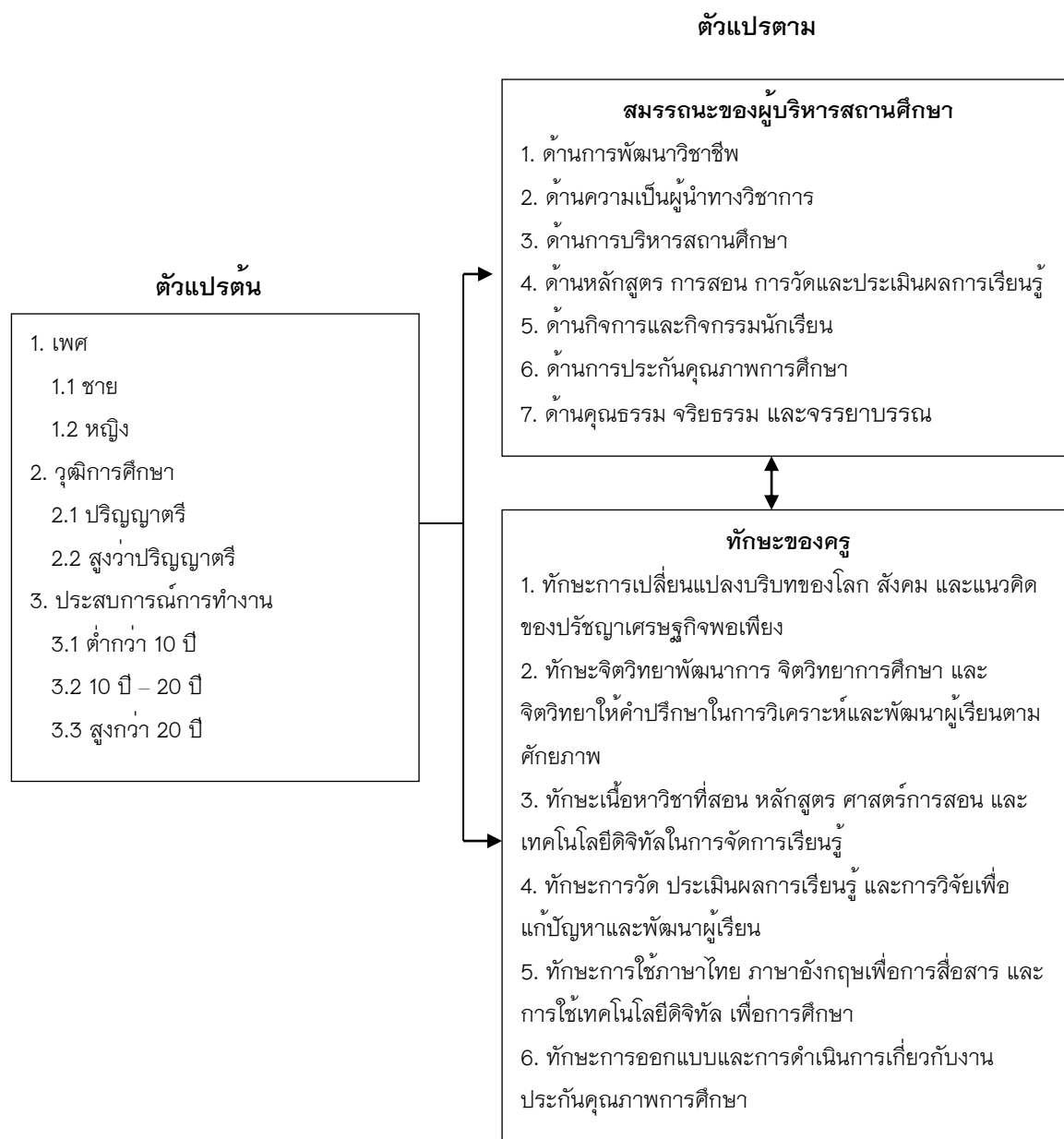
Traiya Khan and Suvannagoot (2021) เน้นว่าครูในยุคดิจิทัลควรมีทักษะในการผสมผสานเทคโนโลยีดิจิทัลกับการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงเนื้อหาสาระอย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของครูเอง

Keawmala (2023) ระบุว่าทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูควรเน้นที่การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ทางคณิตศาสตร์ เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน

จากการศึกษาความหมายของการพัฒนาครูที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้สรุปว่า การพัฒนาครู หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ที่ช่วยเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ และทักษะในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา การพัฒนาครูจึงเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่จะพัฒนาศักยภาพของครูให้เป็นครูมืออาชีพในด้านการจัดการเรียนรู้

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ตามแนวคิดของผู้วิจัยหลายท่าน แล้วนำมาสังเคราะห์สรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ประกอบด้วย ตัวแปรต้น ตัวแปรตาม กระบวนการวิจัย เครื่องมือในการวิจัย พื้นที่ในการวิจัยและกลุ่มเป้าหมาย โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ พื้นที่วิจัย คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2567 จำนวน 3,085 คน

กลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำนวน 224 คนและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำนวน 2,861 คน รวม 3,085 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 และครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำนวน 341 คน มีขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

2.1 เปิดตารางของ Krejcie and Morgan (1970)

2.2 เลือกกลุ่มตัวอย่างสุ่ม แบบแบ่งชั้นภูมิ

2.3 เลือกผู้บริหารสถานศึกษาและครูแต่ละอำเภอมาเป็นกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการจับฉลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (Check list) จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 35 ข้อ แบ่งออกเป็น 7 ด้าน และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะของครู จำนวน 45 ข้อ แบ่งออกเป็น 6 ด้าน และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ 1) หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IC) 2) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลโดยการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ระหว่างเดือนมกราคม – กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 การศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.16$, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการพัฒนาริชาชีพ

วัตถุประสงค์ที่ 2 การศึกษาทักษะของครู ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ยกเว้นด้านทักษะจิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการศึกษา และจิตวิทยาให้คำปรึกษาในการวิเคราะห์และพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ทักษะของครู ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ทักษะจิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการศึกษา และจิตวิทยาให้คำปรึกษาในการวิเคราะห์และพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับทักษะของครู พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม (X) กับทักษะของครู พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม (X) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะของครู ทักษะจิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการศึกษา และจิตวิทยาให้คำปรึกษาในการวิเคราะห์และพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (Y₂) อยู่ในระดับค่อนข้างสูง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะของครู ทักษะการเปลี่ยนแปลงบริบทของโลก สังคม และแนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Y₁) อยู่ในระดับค่อนข้างสูง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะของครู ทักษะเนื้อหาวิชาที่สอน หลักสูตร ศาสตร์การสอน และเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ (Y₃) อยู่ในระดับค่อนข้างสูง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะของครู ทักษะการวัดประเมินผลการเรียนรู้ และการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน (Y₄) อยู่ในระดับค่อนข้างสูง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะของครู ทักษะการออกแบบและการดำเนินการเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพการศึกษา (Y₆) อยู่ในระดับค่อนข้างสูง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะของครู ทักษะการใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา (Y₅) อยู่ในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ดังนั้น ผลการวิจัยจึงสอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับทักษะของครู มีความสัมพันธ์ทางบวก

วัตถุประสงค์ข้อที่ 4 เพื่อศึกษาปัจจัยสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อทักษะของครู พบว่า

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์สมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อทักษะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

โมเดล	ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	Adj.R ²	Std.E.	F	Sig.
1	X ₇	0.79	0.62	0.62	0.23	562.07	0.00*
2	X ₇ , X ₄	0.81	0.66	0.65	0.22	328.74	0.00*
3	X ₇ , X ₄ , X ₆	0.82	0.67	0.66	0.22	228.38	0.00*
4	X ₇ , X ₄ , X ₆ , X ₁	0.82	0.68	0.68	0.22	177.15	0.00*

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์สมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อทักษะของครู พบว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ (X₇) เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุด สามารถพยากรณ์ทักษะของครู ได้ร้อยละ 62.00 เมื่อเพิ่มตัวแปรพยากรณ์ ด้านหลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (X₄) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา (X₆) และด้านการพัฒนาวิชาชีพ (X₁) สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพิ่มขึ้นจากเดิมเป็นร้อยละ 68.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการพัฒนาวิชาชีพ รองลงมาคือ ด้านการบริหารสถานศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการ โดยมีรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้ 1.1) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการพัฒนาวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือข้อ 1 ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ในการพัฒนาวิชาชีพ 1.2) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือข้อ 4 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือผู้แทนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ 1.3) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือข้อ 2 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้เพื่อการบริหารและการจัดการเรียนรู้ 1.4) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือข้อ 3 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย 1.5) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านกิจการ และกิจกรรมนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือข้อ 4 ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุน การดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ด้อยโอกาสทางการศึกษา 1.6) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือข้อ 5 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถประเมิน ติดตามตรวจสอบคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน และ 1.7) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือข้อ 2 ผู้บริหารปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ

ทั้งนี้อาจเพราะสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ได้กำหนดสาระความรู้และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา ตามมาตรฐานความรู้ ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาวิชาชีพ 2) ด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการ 3) ด้านการบริหารสถานศึกษา 4) ด้านหลักสูตรการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 5) ด้านกิจการและกิจกรรมนักเรียน 6) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และ 7) ด้านคุณธรรม จริยธรรมและ จรรยาบรรณ และผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ต้องมีการพัฒนาความรู้ ความสามารถในการบริหารสถานศึกษาและพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาด้านต่าง ๆ อยู่เสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Laochai (2019) เรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม สรุปได้ว่า สมรรถนะของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Chatprayoon and Montaisong (2021) เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 สรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีสมรรถนะในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Khunpradit (2019) เรื่อง การศึกษาสมรรถนะหลักของ ผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี สรุปได้ว่า สมรรถนะหลักของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ทักษะของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทักษะของครู ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ทักษะจิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการศึกษา และจิตวิทยาให้คำปรึกษาในการวิเคราะห์และพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ รองลงมาคือ ทักษะการเปลี่ยนแปลงบริบทของโลก สังคม และแนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ทักษะการวัด ประเมินผลการเรียนรู้ และการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน โดยมีรายละเอียดแต่ละด้านดังนี้ 2.1) ทักษะของครู ด้านทักษะการเปลี่ยนแปลงบริบทของโลก สังคม และแนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือข้อ 7 ครูปลูกฝังทักษะชีวิตที่จำเป็นในสังคมปัจจุบัน 2.2) ทักษะของครู ด้านทักษะจิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการศึกษา และจิตวิทยาให้คำปรึกษาในการวิเคราะห์และพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือข้อ 6 ครูมีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2.3) ทักษะของครู ด้านทักษะเนื้อหาวิชาที่สอน หลักสูตร ศาสตร์ การสอน และเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือข้อ 2 ครูมีแผนการจัดการเรียนรู้ 2.4) ทักษะของครู ด้านทักษะการวัด ประเมินผลการเรียนรู้ และการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือข้อ 1 ครูมีวิธีการวัดผลที่หลากหลาย 2.5) ทักษะของครู ด้านทักษะการใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือข้อ 2 ครูใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ได้ และ 2.6) ทักษะของครู ด้านทักษะการออกแบบ และการดำเนินการเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพการศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือข้อ 4. ครูมีการรายงานการประเมินตนเอง(SAR) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ต้องมีทักษะตามที่สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ได้กำหนดสาระความรู้และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครูตามมาตรฐานความรู้ และตามที่สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ได้กำหนดมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครู และครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ต้องมีทักษะ 6 ทักษะ ซึ่งสอดคล้องกับ

งานวิจัยของ Chatprayoon and Montaisong (2021) เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 สรุปได้ว่า ทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทักษะการสอน รองลงมา คือ ด้านทักษะการจัดการชั้นเรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทักษะประเมินผล สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kaewpratoom et al. (2023) เรื่อง ความสัมพันธ์สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 สรุปได้ว่า การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา พบว่าการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษามีค่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เติบโตเต็มตามศักยภาพ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านปฏิบัติกิจกรรมการสอนโดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน ตามลำดับ พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม (X) กับทักษะของครูโดยรวม (Y) พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับค่อนข้างสูง เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม (X) กับทักษะของครู พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม (X) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะของครู ทักษะจิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการศึกษา และจิตวิทยาให้คำปรึกษาในการวิเคราะห์และพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (Y_2) อยู่ในระดับค่อนข้างสูง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะของครู ทักษะการเปลี่ยนแปลงบริบทของโลก สังคม และแนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Y_1) อยู่ในระดับค่อนข้างสูง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะของครู ทักษะเนื้อหาวิชาที่สอน หลักสูตร ศาสตร์การสอน และเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ (Y_3) อยู่ในระดับค่อนข้างสูง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะของครู ทักษะการวัดประเมินผลการเรียนรู้ และการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน (Y_4) อยู่ในระดับค่อนข้างสูง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะของครู ทักษะการออกแบบและการดำเนินการเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพการศึกษา (Y_6) อยู่ในระดับค่อนข้างสูง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะของครู ทักษะการใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา (Y_5) อยู่ในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 ทั้งนี้อาจเพราะสมรรถนะในแต่ละด้านของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทุก ๆ ทักษะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 และส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เกิดประสิทธิภาพสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Laochai (2019) เรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม สรุปได้ว่า สมรรถนะของผู้บริหารกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ในภาพรวมมีความสัมพันธ์คล้ายตามกันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ

Chatprayoon and Montaisong (2021) เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 สรุปได้ว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสมรรถนะที่มีความสัมพันธ์กับทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านภาวะผู้นำ รองลงมาคือด้านการมีวิสัยทัศน์และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริการที่ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kaewpratoom et al. (2023) ว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=.616$, $p<.001$)

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 4 พบว่า ผลการวิเคราะห์สมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อทักษะของครู โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณแต่ละขั้นตอน พบว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรมและ จรรยาบรรณ (X_7) เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุด รองลงมา คือ ด้านหลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (X_4) รองลงมา คือ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา (X_6) รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาระบบ (X_1) โดยตัวแปรพยากรณ์ดังกล่าว สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับทักษะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ได้ร้อยละ 67.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับทักษะของครูความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 พบว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ ด้านหลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาและครู สามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนต่อไป

ภาพที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับทักษะของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 3

สรุป

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบ ใช้ข้อมูลเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาทักษะของครู 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับทักษะของครู 4) เพื่อศึกษาปัจจัยสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อทักษะของครู การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบใช้ข้อมูลเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการพัฒนาวิชาชีพ 2) ทักษะของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทักษะของครู ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ทักษะจิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการศึกษา และจิตวิทยาให้คำปรึกษาในการวิเคราะห์และพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมกับทักษะของครูโดยรวม พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) แนวทางการพัฒนา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ต้องมีพัฒนาตนเองอยู่เสมอไม่ว่าจะเป็นด้านวิชาการ ด้านเทคโนโลยี ด้านสังคมและวัฒนธรรม เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกและเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการศึกษาในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการพัฒนาวิชาชีพ รองลงมาคือ ด้านการบริหารสถานศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการ ควรมีการส่งเสริมหรือพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษารายด้าน ดังนี้ ควรมีการอบรมหาความรู้เพิ่มเติม ควรมีการนิเทศ ติดตาม การเรียนการสอนของคุณครูอย่างสม่ำเสมอ ต้องรู้จักสังเกตคน ติดตามดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างจริงจัง แบบอย่างที่ดีให้กับองค์กร จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพโรงเรียนและดำเนินการประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ทักษะของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทักษะของครู ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ทักษะจิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการศึกษา และจิตวิทยาให้คำปรึกษาในการวิเคราะห์และพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ รองลงมาคือ ทักษะการเปลี่ยนแปลงบริบทของโลก สังคม และแนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ทักษะการวัด ประเมินผลการเรียนรู้ และการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน ควรมีการส่งเสริมหรือพัฒนาครูรายด้าน ดังนี้ ครูต้องอบรม ศึกษา รูปแบบการสอนให้หลากหลาย ครูควรมีการเสริมแรง ให้กำลังใจ นักเรียน ครูต้องทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อจะได้ทราบปัญหาและดำเนินการแก้ปัญหาและพัฒนาต่อไป

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับทักษะของครู มีจำนวน 4 ด้าน ที่สามารถอธิบายความแปรปรวนของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับทักษะของครู ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ ด้านหลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และด้านการพัฒนาวิชาชีพ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาสมรรถนะในด้านดังกล่าวให้สูงขึ้น เพื่อเป็นประโยชน์ในพัฒนาการศึกษาต่อไป

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 4 พบว่า ผลการวิเคราะห์สมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อทักษะของครู พบว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรมและ จรรยาบรรณ เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุด รองลงมา คือ ด้านหลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ รองลงมา คือ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาวิชาชีพ โดยตัวแปรพยากรณ์ดังกล่าว สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับทักษะของครู ได้ร้อยละ 67.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับทักษะของครูด้านอื่น ๆ ที่อาจส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

2.2 ควรศึกษาตัวแปรอื่นที่อาจส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับทักษะของครู เพื่อเป็นสารสนเทศในการพัฒนาประสิทธิผลของการพัฒนาการศึกษาต่อไป

2.3 ควรศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารและทักษะของครู โดยวิธีวิจัยแบบผสมผสานเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากขึ้น

References

- Chalarak, N. (2015). The teacher's role and instruction in the 21st Century. *The Far Eastern University Academic Review*, 9(1), 64–71.
- Chatprayoon, S., & Montaisong, T. (2021). The relationship between the competencies of educational institution administrators and the skills of Teachers in the 21st Century under the Phra Nakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area Office Area 1. *Journal of Educational Administration and Leadership*, 9(36), 329–338.
<https://jeal.snru.ac.th/ArticleView?ArticleID=989>
- Keawmala, R. (2023). Developing a teacher development model for outcome-based instructional skill, utilizing the professional learning community process at Ban Nong. *Journal of Setthawit Review*, 3(2), 28–41. <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/stw/article/view/633>
- Kaewpratoom, A., Chancharoen, J., & Tangkawanich, T. (2023). The relationship administrator's competency with teacher's performance in the schools of Chiang Rai primary educational service area office 1. *Journal of MCU Nakhondhat*, 10(4), 110–122. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/JMND/article/view/268653>
- Khunpradit, K. (2019). *A study of core competencies affecting educational management quality of school administrators as perceived by teachers under Suratthani secondary educational service area office 1* [Master's thesis, Surat Thani Rajabhat University].
- Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970) Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30, 607–610. <https://doi.org/10.1177/001316447003000308>

- Laochai, P. (2019). The administrator competencies and personnel administration in school under Samutsongkhram primary educational service area office. *Journal of Multidisciplinary in Humanities and Social Sciences*, 4(3), 1217–1226. https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/254434
- Sarapad, S., & Mahasinpaisan, T. (2025). The needs for developing 21st century skills of private school teachers in Pathumthani province. *Panyalikit Journal*, 4(1), 29–45. <https://so15.tci-thaijo.org/index.php/PYJ/article/view/1499>
- Surin Primary Educational Service Area Office 3. (2022). *Performance report. Fiscal year 2022*. Surin Primary Educational Service Area Office 3.
- Traiyaakhan, R., & Suvannagoot, R. (2022). Situations, problems and guidelines for developing teacher on learning management in digital era under the Nakhon Phanom primary educational service area office 1. *MCU Ubon Paritrasna Journal*, 7(3), 931–944. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/mcjou/article/view/261386>